

WEWNAŁTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Szkoły Podstawowej nr 4 im. PapieŻa Jana Pawła II w Łęcznej

WSTĘP:

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego obejmuje celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę, podlegające wewnętrznej ewaluacji. Działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego umożliwiają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności;
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia.

1. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

2. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniające zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno – wychowawczej.

3. Rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej – w tym m.in.:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 12. 02.2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16. 08.2018 r. w sprawie doradztwa; zawodowego;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 16.08. 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji i udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 03.08.2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28.08.2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 09.08.2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 30.04. 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28.03. 2017 r. o ramowych planach nauczania publicznych szkół.

2. Cel główny realizacji preorientacji zawodowej, orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole podstawowej:

a. Celem preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych jest wstępne zapoznanie dzieci z zawodami w ich najbliższym otoczeniu, kształtowanie postawy pracy oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań.

b. Celem orientacji zawodowej w klasach I- III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

c. Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji

d. Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

3. Adresaci działań WSDZ:

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Preorientacja, orientacja zawodowa oraz doradztwo zawodowe w Szkole Podstawowej nr 4 w Łęcznej będą realizowane podczas:

- Obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- Zajęciach związanych z wyborem kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno –pedagogicznej;
- Zajęciach z wychowawcą
- Grupowych zajęć w klasach VII- VIII z doradztwa zawodowego prowadzonych przez doradcę zawodowego, które wynikają z ramowych planów nauczania.

4. Działania oraz formy ich realizacji skierowane do poszczególnych adresatów:

a. Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- diagnozowanie umiejętności, zdolności oraz predyspozycji uczniów;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek zawodoznawczych oraz Indywidualnych Planów Działania (IPD);

- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów w tym z rodzicami uczniów;
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych do lokalnych zakładów pracy;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez udostępnianie materiałów promocyjnych oraz stron internetowych;
- organizowanie kącika zawodoznawczego w gabinecie psychologa szkolnego;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, czy prezentacje zawodów, targi edukacyjne.

b. Działania skierowane do nauczycieli:

- Powołanie zespołu odpowiedzialnego za realizację WSDZ;
- Uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- Udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- Wspieranie w realizacji zadań z doradztwa zawodowego poprzez konsultacje indywidualne.

c. Działania skierowane do rodziców:

- Prowadzenie konsultacji indywidualnych dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach i zainteresowaniach
- Informowanie o targach edukacyjnych, dniach otwartych oraz innych wydarzeniach promujących szkołę ponadpodstawowe;
- Udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych m.in. poprzez tablicę informacyjną, e-dziennik, broszury, ulotki itp.
- Włączanie rodziców w szkolne działania związane z preorientacją, orientacją i doradztwem zawodowym (np. udział w lekcji z wychowawcą w celu przedstawienia swojego zawodu).

5. Osoby odpowiedzialne za realizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz ich zadania:

W szkole Podstawowej nr 4 w Łęcznej za realizację doradztwa zawodowego odpowiedzialni są: dyrekcja szkoły, wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego, wychowawcy klas, specjaliści szkolni: pedagodzy, psychologzy, logopedzi, osoby wyznaczone przez dyrektora szkoły odpowiedzialne za zadania związane z doradztwem zawodowym, nauczyciel – bibliotekarz.

a. Dyrektor :

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;

- wspiera kontakty pomiędzy szkołą a instytucjami zewnętrznymi w celu realizacji zadań z WSDZ;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego; placówki w tym obszarze

b. Doradca zawodowy (lub osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły do realizacji zadań związanych z doradztwem zawodowym):

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu WSDZ oraz koordynowanie jego realizacji;
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie WSDZ
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- realizowanie działań wynikających z programu

c. Wychowawcy klas:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

d. Nauczyciela (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi preorientacji, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- określają mocne i słabe strony oraz predyspozycje i zainteresowania swoich uczniów,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach,
- współpracują z wychowawcami klas z zakresie realizowanych zajęć z orientacji, preorientacji i doradztwa zawodowego,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

e. Specjaliści (pedagog, psycholog, logopeda, pielęgniarka itp.):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;

- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.
- Pielęgniarka szkolna udziela informacji o kwestiach zdrowotnych w kontekście zawodów które interesują ucznia.

f. Nauczyciel- bibliotekarz

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego

6. Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Osoba odpowiedzialna za realizację zajęć w klasach VII- VIII z doradztwa zawodowego ma zapewniony dostęp do Sali z komputerem i stałym łączem internetowym oraz rzutnikiem. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (doradztwo indywidualne) odbywają się w gabinecie psychologa szkolnego z dostępem do Internetu.

Wyposażenie doradcy zawodowego stanowią:

- biblioteczka z materiałami i publikacjami dla uczniów, dla nauczycieli i rodziców (przewodnik po zawodach, te czki informacji o zawodach, poradniki, materiały zawodoznawcze, ulotki, broszury, klasyfikacja zawodów i specjalności itp.);
- sprzęt do ekspozycji materiałów drukowanych (tablice informacyjne, regały na książki, stojaki na ulotki itp.);
- sprzęt do powielania materiałów informacyjnych (np. drukarka, kserokopiarka);
- zbiory informacji drukowanych (informatory, ulotki, czasopisma specjalistyczne, itp.);
- zbiory informacji multimedialnych (filmy, płyty CD, programy komputerowe itp.);
- materiały wspomagające pracę doradcy i nauczycieli: ankiety, kwestionariusze, scenariusze zajęć itp.;
- materiały biurowe i inne niezbędne do realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, np. karty do flipcharta, markery;

7. Sojusznicy – sieć współpracy:

Działania w ramach Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego będą wspierać również instytucje zewnętrzne tj.

- Szkoły ponadpodstawowe,
- Uczelnie wyższe,
- Poradnia psychologiczno – pedagogiczna,
- Urząd Pracy,
- Ochotniczy Hufiec Pracy (OHP)
- Biblioteka Miejska oraz Wojewódzka,
- Pracodawcy i przedsiębiorcy lokalnego rynku pracy,
- Ośrodek Rozwoju Edukacji.

- Centrum kształcenia zawodowego (CKZ)

8. Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ – dla uczniów:

- Nabywają kompetencje niezbędne do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych;
- Potrafią dokonać samooceny, określają swoje mocne strony i zainteresowania, a także uzdolnienia i kompetencje (klasy IV- VI) i własne zasoby (klasy VII – VIII);
- Poznają czym jest rynek pracy i świat zawodów, wymieniają różne grupy zawodów i podają czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- Poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych;
- Uzasadniają potrzebę uczenia się przez całe życie, wskazują sposoby zdobywania wiedzy oraz określają strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- Określają kim chcieliby zostać, opowiadają o swoich planach edukacyjno- zawodowych oraz identyfikują osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno –zawodowej.

9. Monitoring i ewaluacji wewnętrzna WSDZ:

Monitoring i ewaluacja Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego ma na celu sprawdzenie, czy działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów, rodziców i nauczycieli oraz czy spełniły założenie Programu. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej, obserwacji, indywidualnych rozmów oraz analizy dokumentacji, osoba odpowiedzialna za realizację działań z zakresu doradztwa zawodowego wraz z zespołem na bieżąco będzie dokonywała zmian zgodnie z badanymi potrzebami.